

Naturforvaltning 2006

Årsberetning



**Naturforvaltning 2006
– årsberetning**

Udgiver:

Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen 2007

Redaktion:

Mikael Kirkebæk, Driftsområdet – naturforvaltning

Bestilling:

Findes på www.skovognatur.dk

Grafisk tilrettelæggelse:

Page Leroy-Cruce

ISBN:

978-87-7279-791-5

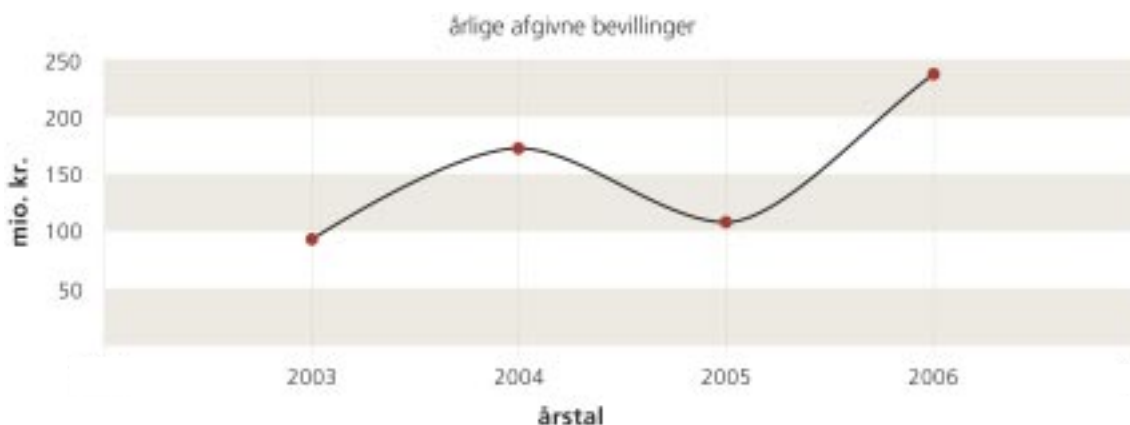
Forsiden: Strandengene ved Nyord

Årsberetningen redegør i kort form for resultaterne af den statslige naturforvaltning der finansieres med midler på de årlige finansloven. Skov- og Naturstyrelsen omtaler i øvrigt løbende resultaterne af de mange projekter på styrelsens hjemmeside www.skovognatur.dk, ligesom statsskovdistrikterne lokalt formidler projekterne.

2006 i korte træk

I 2006 var det muligt at give bevilling til ekstraordinært mange projekter. Det skyldes at mange tidligere bevilgede midler ikke har fået afløb inden for den planlagte tid. Over tid kan de afgivne bevillinger svinge, idet der løbende søges en optimering af de midler der afsættes årligt på finansloven. Det tager tid at realisere store naturprojekter. Fra ideen opstår til den kvalificeres og projekteres kan der gå lang tid, idet der også ofte skal forhandles med lodsejere og opnås myndighedsgodkendelser. Endeligt skal selve anlægget udføres.

Indsatsen i 2006 omfatter 124 projekter fordelt over hele landet. Der skabes fri passage i 136 km vandløb og restaureres 9400 meter vandløb. Det betyder, at fisk og andre dyr, insekter og planter får det der svarer til næsten oprindelige muligheder for at leve og yngle i de berørte vandløb. 4.582 hektar bliver naturgenoprettet – det svarer til et 2/3 af Grib Skov. Der bliver desuden skabt 723 km strækingsanlæg til gavn for publikum, primært stier. Endeligt omfatter indsatsen 215 punktwise indgreb, som skabelsen af små vandhuller, odderpassager, overnatningspladser o.lign. Der er således tale om et meget betydelig indsats over hele landet.



“ ...Formålet med naturforvaltning er at bevare og genoprette store og små naturområder, at forbedre levedygtigheder for det vilde dyre- og planteliv og at forøge skovarealet – især med løvtræ og overvejende i bynære områder – samt forbedre befolkningens friluftsliv.”

Finansloven

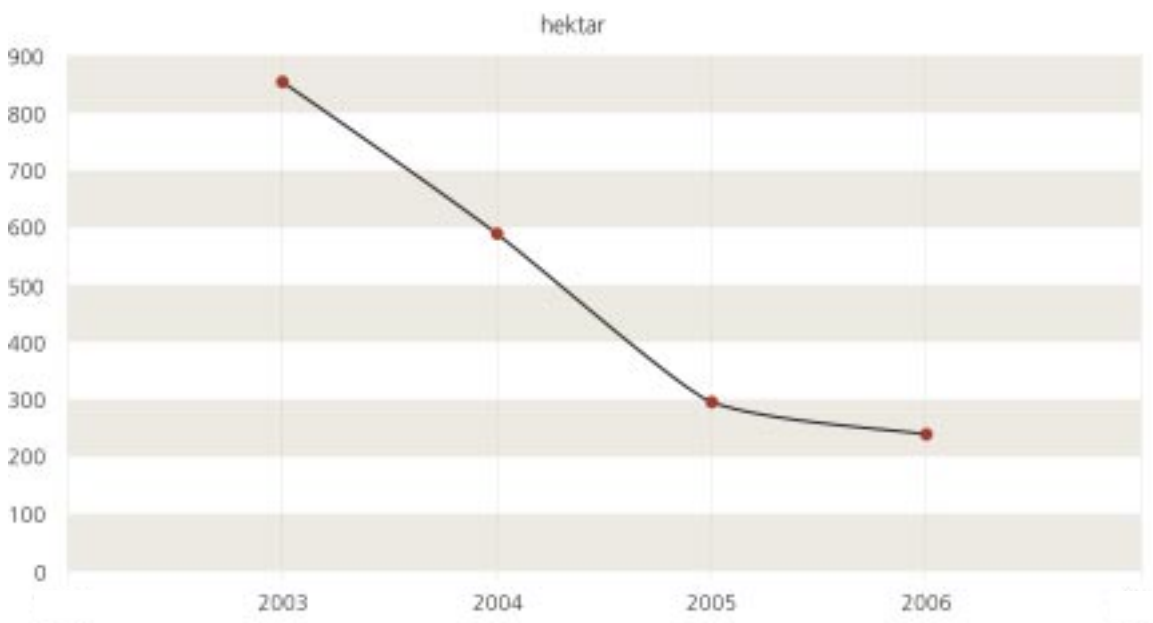
Årets resultater

Siden 2004 er midlernes anvendelse i stigende grad fokuseret mod en indsats i habitat- og fuglebeskyttelsesområder (NATURA 2000), da Danmark her har en særlig forpligtelse til at sikre og genskabe værdifuld natur. Nogle typer af projekter, f.eks. skovrejsning og friluftsliv, kan dog ikke kobles til dette hensyn. Årligt opgøres, hvor stor en andel af årets midler der anvendes inden for eller i tilknytning til NATURA2000. Andelen var i 2006 ca. 39%, hvilket er lidt lavere end tidligere år. Det skyldes støtte til mange store vådområdeprojekter, som til gengæld tilgodeser opfyldelse af krav i EU's vandrammedirektiv, der skal sikre rent vand og grundvand.

Der er desuden givet bevilling til erhvervelse af 394 hektar i 24 projekter. 242 ha blev tinglyst inden for året. Skovrejsningsandelen har i 2006 været lavere end ellers, hvilket primært formentlig skyldes stor konkurrence om landbrugsjord og deraf manglende købsmuligheder. Jordpriserne har generelt været stigende gennem flere år. Mens jord i 1990 kunne erhverves for gennemsnitligt 40.000 – 50.000 kr./ha var prisen i 2004 steget til gennemsnitligt 100.000 – 120.000 kr./ha (kilde: SKAT). Siden er priserne steget yderligere. På stort set alle erhvervede arealer gennemfører Skov- og Naturstyrelsen naturgenopretning. Derudover er der gennemført naturgenopretning på 4.188 hektar i privat eller anden offentlig eje.

Samlet set har 2006 været præget af meget stor aktivitet over hele landet og inden for stort set alle typer af projekter. Østjylland og Fyn var de områder i landet som modtog flest midler til naturprojekter.

vandløb restaurering (meter)	9.400
vandløb fri passage (km)	136
strækning i øvrigt (km)	723
erhvervet areal (hektar)	394
anden naturgenopretning (hektar)	4.188
punktindgreb (stk.)	215



Erhvervede arealer under naturforvaltningen

Støtte til 12 store vådområder

Med udgangen af 2006 udløb Vandmiljøplan II-ordningen. Det betød, at en række vådområdeprojekter skulle have en afklaret økonomi for at have mulighed for at realiseres. 12 af disse er blevet vurderet i forhold til naturforvaltningsmidlernes formål og vurderet som gode natur- og friluftsp projekter. Desuden vil de alle væsentligt forbedre vandmiljøet, idet de tilbageholder store mængder kvælstof. Tilskud fra naturforvaltningsmidlerne har muliggjort, at disse projekter nu kan forsøges realiseret efter mange års forarbejde og opbakning fra lodsejerne. De fleste projekter udmærker sig desuden ved deres størrelse, hvilket har indgået i vurderingen.

Fælles for projekterne er, at man genskaber en naturlig hydrologi i området, hvilket sker ved at nedlægge dræn, forlægge åløb og stoppe pumper mv. Der skabes store nye naturværdier i sådanne områder, i form af forbedrede vandløbsforhold, nye vandflader, engarealer og varieret vegetation. Det er gjort til et krav i de 12 projekter, at publikums adgang også sikres.

De støttede 12 områder er:

Sneum Å, 70 ha ved Bramminge
Alling Ådal, 531 ha syd for Randers
Hårby Å, 31 ha på sydfyn
Stavids Å, 107 ha på midtfyn
Salling Å, 142 ha på midtfyn
Pugemølle Å, 17 ha på sydfyn
Almind Å, 14 ha ved Vejle
Skærup Å, 62 ha ved Vejle
Ørbæk Å, 17 ha på østfyn
Skjold Å, 85 ha ved Vejle
Botofte Skovmose, 108 ha på østlangeland
Vitsø Nor, 104 ha på Ærø

Efter amterne er nedlagt arbejder kommuner og Skov- og Naturstyrelsen videre med at realisere projekterne.

Læs mere: <http://www.skovognatur.dk/Emne/Naturbeskyttelse/VMP/>

Statslig skovrejsning

Den statslige skovrejsning er fokuseret på opfyldelse af 20 samarbejdsaftaler med kommuner og vandværker, hvor de betaler 50 – 100% af prisen for den jord der erhverves til projekterne. De fleste aftaler er indgået indenfor de seneste 6 år. Aftalerne omfatter 25 bynære skovrejsnings- og naturgenopretningsprojekter ofte beliggende i vigtige vandindvindingsområder.

I 2006 er der igangsat indledende undersøgelser af muligheden for indgåelse af aftaler om etablering af nye bynære statsskove ved Næstved, Nakskov, Tune, Åbybro, Skanderborg og Kolding. Alle skove vil i givet fald få stor friluftsmæssig og grundvandsbeskyttende betydning.

Derudover er der givet bevillinger til en forsat indsats i Hvinningdal Skov, Vestskoven, Højbjerg Skov, Nakke Skov, Himmelev Skov, Solbjerg Skov, Sperrestrup Skov, Gulddysse Skov, Gørløse Skov, Vollerup Skov, og Nybøl Nøffelskov.

Den største bevilling givet i 2006 var til erhvervelse af 48 ha til skovrejsning i Gørløse Skov vest for Hillerød.

I Udby Skov ved Stege er der givet 1,2 mio. kr. til etablering af motionsstier ("en motionslange" o.a.) i den nye skov. Sundhedsaspektet – herunder vigtigheden af at indrette de nye skove så der bliver gode muligheder for at dyrke motion – er blevet en vigtigere og vigtigere begrundelse for at etablere nye bynære skove og naturområder.

De væsentligste begrundelser er i øvrigt; bedre grundvandsbeskyttelse og forbedring af forholdene for de vilde dyr og planter, samt – for kommunernes vedkommende – et ønske om at gøre deres byer mere attraktive for bosætning.

Læs mere: <http://www.skovognatur.dk/Emne/Skov/Skovrejsning/Statslig/>

Naturskov kan brede sig

I 2006 blev det muligt at erhverve et meget centralt beliggende areal på 26 hektar omgivet af Draved Skov, som er en unik naturskov i dansk sammenhæng. Ejendommen har hidtil været drevet som konventionelt landbrug, men vil med ministeriets erhvervelse blive omlagt til naturlig succession. Det vil give en enestående mulighed for at udvide en af landets eneste urskovslignende arealer, så det samlede areal med urørt statslig natur komme over 550 ha.. Samtidig vil det betyde, at udledning af næringsstoffer fra det tidligere landbrugsareal ophører. Det vil blandt andet gavne den nærliggende Kongens Mose, som er beskyttet af EU som habitat-område, ligesom det bliver muligt at lukke afvandringsgrøfterne fra arealet, der i dag udtørre de omliggende højmoser.



På denne intensivt drevne mark vil naturskoven i Draved Skov i baggrunden fremover brede sig

Indsats for engfuglene

I 2003 indgik Skov- og Naturstyrelsen og Dansk Ornitologisk Forening aftale om en handlingsplan for engfuglene, som er stærkt truede, fordi deres levesteder i form af fugtige enge mange steder er blevet drænede og opdyrkede. I 2006 igangsattes et samlet EU-LIFE projekt der skal forbedre engfuglenes levesteder. Derudover identificeres løbende projektmuligheder. På Nyord ved Møn, som udgør et af landets vigtigste levesteder for engfugle er der således afsat midler til at erhverve ca. 120 ha der vil muliggøre en sammenhængende naturpleje og

naturgenopretning. I projektet indgår også fremme af en bæredygtig jagt inden for området. Andre indsats er igangsat ved Tipperne, Agger Tange, Mandø, Ulvedybet, Bøvling Klit, Thorsminde og Værnengene.



Stor Kobbersneppe

Læs mere: http://www.skovognatur.dk/Emne/Naturbeskyttelse/Arter/Handlingsplaner/Truede_engfugle/

Første store marine projekt i gang

Langt over halvdelen af Danmarks natur findes ude i havet omkring os. En særlig natur knytter sig til stenrevene. Især de specielle huledannende stenrev på lavt vand rummer en mangfoldighed af dyr og plantearter. Stenrev er blevet en sjælden naturtype i Danmark og den biologiske mangfoldighed af arter, der er knyttet til de huledannende stenrev, er i fare for at forsvinde. Stenrevene har gennem mange år været udsat for massiv udnyttelse, bl.a. stenfiskeri til havnemoler og kystsikringsanlæg.



Naturgenopretningsprojektet BLUEREEF skal genoprette og beskytte et næsten 7 ha stort stenrev ved Læsø Trindel, der ligger ca. 12 km nordøst for Læsø. Samtidig skal ca. 6 ha af det eksisterende rev stabiliseres. Genopretning sker ved at man nedsænker store sten på det sted, hvor det forsvundne og ødelagte stenrev i sin tid lå. Området ved Læsø Trindel er beskyttet af EU og udpeget som habitatområde.

BLUEREEF er det første store naturgenopretningsprojekt på havet i Danmark. Projektet medfinansieres af EU's LIFE forordning med 50%.

Ved Jegindø, har Skov- og Naturstyrelsen støttet et projekt der skal genskabe gennemstrømning af vand i det smalle Tambosund, som i dag lider af iltsvind. Modelberegninger har vist, at etablering af et brofag på en del af den i dag lukkede dæmning vil kunne forbedre naturforholdene i vandet omkring Jegindø, som også er habitatområde. Projektet gennemføres af Viborg kommune.

Læs mere: <http://www.skovognatur.dk/Emne/Naturbeskyttelse/Naturpleje/LIFE/BlueReef/>



Taskekrabbe

Overnatningspladser til søs

Nu sker der også noget for friluftsfolket til søs. Som led i at fremme sejladsen i de indre danske farvande vil Skov- og naturstyrelsen etablere landgangssteder og tilhørende overnatningssteder på udvalgte kyster i Limfjorden, hvor styrelsen i forvejen ejer arealer.

I første omgang er ideen færdigudviklet for strækningen fra Genner Bugt til Flensborg Fjord. Andre er på tegnebrættet – se kortet.

Læs mere: <http://www.skovognatur.dk/Ud/Tema/Kystfriluftsliv/>



Miljømilliarden – naturdelen

2006 har været brugt til at forberede indsatsen ved vurdere, hvor der kunne være muligheder for at realisere projekter inden for de udpegede 11 geografiske indsatsområder. Der afsat midler til at analysere forskellige faglige og tekniske forhold. Den nærmere udmøntning er planlagt til 2007 – 2009. Miljømilliarden optræder selvstændigt på finansloven ved siden af de almindelige naturforvaltningsmidler, men omtales her for overblikkets skyld.

Resultater af indsatsen offentliggøres løbende på styrelsens hjemmeside.

Læs mere : <http://www.skovognatur.dk/Emne/Naturbeskyttelse/Naturpleje/Naturprojekter/vandognatur/>

Nøgleoplysninger

A. Fordeling af årets bevillinger til formål

	Natur	Skov	Friluftsliv	Kulturmiljø	Jagt- og vildtforvaltning	I alt
Mio. kr.	172,8	22,8	9,7	0	5,9	227,7
andel NATURA2000 i procent	36	0	8	0	98	39

Udgiftsbevillinger. Alene statens naturforvaltning. Miljømilliarden indgår ikke.

B. Erhvervelser med naturforvaltningsmidler 1989–2006

Statslige erhvervelser med naturforvaltningsmidler i 1989–2004, kategoriseret efter overordnede formål med erhvervelserne. Mange erhvervelser kan opfylde flere formål. Undertiden sker der frasalg af overflødige bygninger og arealer. Opgørelsen baserer sig på tidspunktet for overtagelse af ejendommen. Der er således en forsinkelse i forhold til tidspunkt for bevilling til erhvervelsen, som er grundlag for tekstomtale og bevillingslisten. Erhvervelser angivet som areal i hektar (1 hektar = 10.000 m² svarende til ca. 2 fodboldbaner)

År (ha)	Natur (ha)	Skov (ha)	Friluftsliv (ha)	Kulturmiljø (ha)	Jagt- og vildtforvaltning (ha)	I alt (ha)
1989 – 1999	8.395	6.692	530	1	Ej gældende	15.618
2000	273	126	-29	5	Ej gældende	375
2001	230	225	56	2	Ej gældende	513
2002	171	187	209	2	Ej gældende	569
2003	520	98	241	0	0	859
2004	212	351	4	5	5	577
2005	77	173	0	0	43	293
2006	100	29	49	0	65	242
I alt 1989–2006	9.977	7.822	1.060	15	113	19.047

Fra 2003 blev en del af de statslige naturforvaltningsmidler øremærket til jagt- og vildtprojekter.

C. Samlet anvendelse af midler til naturforvaltning 1989–2006

<i>udgifter i mio. kr. År</i>	Bloktilskud til amterne	Priskorrigeret bloktilskud	Anvendt af amterne #	Anvendt af staten α	I alt	Akkumuleret
1989	20,0	20,0	18,5	40,5	59,0	59,0
1990	26,0	26,0	19,7	93,2	112,9	171,9
1991	35,0	35,0	19,4	150,4	169,8	341,7
1992	35,0	35,0	66,0	146,4	212,4	554,1
1993	35,0	35,6	64,0	70,5	134,5	688,6
1994	35,0	35,6	61,3	98,2	159,5	848,1
1995	35,0	35,6	60,2	90,7	150,9	999,0
1996	35,0	37,1	71,0	101,8	172,8	1171,8
1997	35,0	37,7	73,0	107,8	180,8	1352,6
1998	35,0	39,0	70,0	81,0	151,0	1503,6
1999	35,0	39,9	91,9	130,1	222,0	1725,6
2000	35,0	41,2	98,8	130,5	229,3	1954,9
2001	35,0	42,3	91,9	121,5	213,4	2168,3
2002	35,0	43,8	119,0	100,1	219,1	2387,4
2003	35,0	45,3	100,0	66,6	166,6	2554,0
2004	35,0	46,0	100,0	111,5	211,5	2765,5
2005	35,0	46,9	100,0	132,9	232,9	2998,4
2006	35,0	47,3	100,0	228,2	328,2	3326,6
I alt	606,0	689,3	1324,7	2001,9	3326,6	

For 2003–2006 er tallet skønnet, idet der mangler oplysninger om forbruget.

α Faktiske bogførte udgifter i regnskabet. Bevillinger fremgår af anden opgørelse.

Bemærk, at årets afgivne bevillinger, forbrug og finanslovsbevilling vil afvige fra hinanden, idet indtægter kan anvendes til nye projekter og uforbrugte bevillinger kan genaktiveres. Desuden vil selve forbruget optræde forsinket i forhold til bevillingstidspunktet.

D. Indsats fordelt efter geografi

	Bornholm	Sjælland	Fyn	Syddjylland	Østjylland	Midtjylland	Vestjylland	Nordjylland	Hele landet	I alt
Data Bevillinger (kr.)	3.550.000	36.228.758	45.878.683	23.929.146	68.904.100	6.230.300	18.073.000	24.631.781	6.652.262	234.078.030
Vandløbs- restauration (meter)				1.000	5.500		2.900			9.400
Vandløb med fri passage (km)				35	8		94			136
Strækning i øvrigt (km)		609	63	8	12	26			5	723
Erhvervet areal (hektar)	5	180	43	74	65	7	3	18		394
Anden natur- genopretning (hektar)		16	585	70	1.269		320	51	1.877	4.188
Punkt indsats (stk.)		16	7	5	16	2	4	11	154	215

E. Bevillingsliste. Alle enkeltbevillinger i 2006

Naturforvaltningsbevillinger 2006		EFFEKT															
udgiftsbevillinger minus evt EU-LIFE bidrag		234.078.030										9.400	136	723	394	4.188	215
Projekt	beløb	indhold	projekttype	projektnr.	NATURA 2000 vandområde	geografi	vandløb restaurering (meter)	vandløb fri passage (km)	strækning i øvrigt (km)	erhvervet areal (hektar)	anden naturgeno pretning (hektar)	punkt indgreb (stk.)					
Ekkodalen	3.550.000	Køb af central ejendom i ekkodalen mhp. bedre forhold for publikum og bedre naturpleje	natur	22AF	ja	Bornholm					5,3						
Bogense grønne hjerte	700.000	Naturgenopretning og hævnning af vandstand, samt indhegning, sti og information på Vestre Enge. Etablering af rundtur. Medfinansiering fra Fyns Amt og Bogense kommune.	friluftsliv	80CW		Fyn			3			35	1				
Helnæs Made	200.000	Indsats for at sikre mygblomst på Helnæs Made. Rydning af opvækst samt ændring af større hegn.	natur	72AE	ja	Fyn											1
Svaninge bakker	330.000	Erhvervelse fra Fyns amt af meget besøgt naturareal beliggende op til statsareal mhp. forbedret naturpleje.	natur	72XW2	ja	Fyn				23,8							
Vådrområde Ørbæk Å	464.996	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB12	ja	Fyn						17					
Vådrområde Pugemølle Å	600.400	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB9	ja	Fyn						17					
Klokketårn på Avernakø	650.000	Erhvervelse af vigtigt areal mhp. sikring/etablering af levesteder for truet klokkefrø. Del af EU-LIFE projekt. Der skabes 4 nye vandhuller.	natur	72AL		Fyn					5,3		4				
Vådrområde Hårby Å	1.362.520	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB5	ja	Fyn						31					
Nordskov	1.800.000	Nedlæggelse af pumpelag på 24 ha på fyns hoved tæst på sommerhusområde og strand. Anlæg af stier og P-plads.	natur	72AM		Fyn						24					
Naturrområde sydlangeland	3.215.000	Køb af enklave på 13 ha samt midler til ombygning og renovering af dovnsgården som skal fungere som naturskole, friluftssted ift. naturområdet og nyt område med vilde heste.	natur	72AC	ja	Fyn				13,4							
Vådrområde Vitvøe	4.658.217	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB15	ja	Fyn						104					
Vådrområde Stavids Å	4.973.930	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB7	ja	Fyn						107					
Munkemosen	7.000.000	Fjernelse af vigtig bynært beliggende spærring ved Odense. Odense kommune bidrager med andel halvpant.	natur	80AAH	ja	ja	Fyn		60				1				
Vådrområde Botofte Skovmose	7.433.875	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB14	ja	Fyn						108					
Vådrområde Sallinge Å	12.489.745	Tilskud til genskabelse af stort vådområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB8	ja	Fyn						142					
Friluftskortet	400.000	Videreudvikling af friluftskortet mhp. generel forbedring af danskernes mulighed for at undersøge mulighederne	friluftsliv	80HAE		hele landet											
EU-LIFE højmoser	1.289.950	Midler til monitorering af indsats samt til naturpleje i øvrigt	natur	31AM	ja	hele landet							1				
EU-LIFE Engfugleprojekt	1.378.312	Naturgenopretning og naturpleje af vigtige engfuglelokaliteter flere steder i landet. Del af handlingsplan for engfugle. Medfinansiering fra EU.	natur	60AD...	ja	hele landet			5			1877	3				
Tilskud vådområder	3.006.000	Del af tilskudsordning til nye små vandhuller. 2006 rammen udvides grundet lavere forbrug i de forudgående år.	natur	72EB		hele landet							150				
Forundersøgelse af milliardprojekter	173.000	Flere supplerende forundersøgelser vurdering af mulige projekter under miljømilliarden ift. vandrammedirektivet.	Særlig vand og natur	32AN	ja	hele landet											
Vandrammedirektivscreening	400.000		Særlig vand og natur	80ABD	ja	hele landet											
Diverse handelsomkostninger	5.000					hele landet											
Vestbirk vandkraftværk	20.000	Udarbejdelse af helhedsplan for benyttelse af området ved Vestbirk vandkraftværk.	friluftsliv	32AH		Midtjylland											
Stier ved Thyregod Rørbæk Tinet	365.000	Bidrag til etablering af 26 km stisystem	friluftsliv	80KB		Midtjylland			26								
Momhøje Naturcenter	710.000	Supplerende midler til entreprisfordyrelse ifm. etablering af Momhøje naturcenter. Samarbejde med Ringkøbing Amt.	friluftsliv	80CY		Midtjylland							1				
Års jagtprojekt	105.000	Supplerende midler til anlæg og vildtpleje på tidligere erhvervede arealer	jagt og vildt	30XAJ		Midtjylland											
Bølling Sø	100.000	Erstatninger til dambrug som følge af søetablering	natur	64AC	ja	Midtjylland											
Juelstrup Sø	123.000	Midler til forundersøgelse af mulighederne for at genskabe sø	natur	30AF	ja	Midtjylland											
Rosborg Sø	186.000	Forundersøgelse af muligheder for genopretning af Rosborg Sø på ca. 75 ha, beliggende på forsvarsarealer.	natur	62AM	ja	Midtjylland											
Vilholt Mølle	369.500	Skitsprojektering af fjernelse af spærring ved møllen samt etablering af erstatningsbiotoper samt arvørgeloranstaltninger.	natur	32AE	ja	ja	Midtjylland										
Lundø	428.800	Erhvervelse af strand/naturareal på tange, hvor staten i forvejen ejer arealer mhp. bedre naturpleje.	natur	62AK	ja	Midtjylland					4,5						
Lerkefeld Å - Rebstrup Dambrug	775.000	Fjernelse af spærring og retablering af tidligere dambrugsareal.	natur	30AJ	ja	ja	Midtjylland						1				
Kildebækken Skals Å	3.000.000	Genetablering af kildesø og etablering af rekreativ støttepunkt på dambrugsareal	natur	30AH	ja	ja	Midtjylland				2,3						
Nationalpark thy - pilotprojekt	43.000	Forundersøgelse af smoltproblematik	Særlig vand og natur	30AK	ja	Midtjylland											
Sejllads omkrng Limfjorden	130.000	Udigtstam i bunkeren på stenbjerg kirkevej. Samarbejde med friluftsrådet	friluftsliv	55LB4		Nordjylland											
EU-LIFE stenrevsprojekt BLUEREFF	16.411.281	Etablering af et antal kano- og kajakpladser langs Limfjorden.	friluftsliv	62HD		Nordjylland							10				
Råbjerg Mose jagtprojekt	2.450.000	Forberedelse og genskabelse af ødelagt stenrev ud for Læse. Første større marine naturgenopretningsprojekt. Støtte fra EU-LIFE ordningen.	havet	80ABC	ja	Nordjylland						12	1				
Højris Mølle	710.000	Erhvervelse af kommunale arealer mhp. forbedret samlet naturpleje og vildtpleje	jagt og vildt	53AAJ	ja	Nordjylland											
Gul stenbræk og blank seglmos	1.521.500	Tilskud til Nordjyllands Amt til nedlæggelse af spærring og genskabelse af tidligere dambrugsareal til natur	natur	80CAB	ja	ja	Nordjylland										
Åbybro Skov	3.366.000	Rydning og hegsnætning mhp. græsning/forbedret naturpleje af vigtige levesteder for truede og sjældne planter. Samarbejde med nordjyllands amt	natur	80AAG	ja	Nordjylland						39					
Naturskole Plantagehus	70.000	Erhvervelse af arealer mhp. start på ny bynær skov der beskytter grundvandet	skovrejsning	55XA	ja	Nordjylland				17,5							
Ryethøj	210.000	Færdiggørelse af samarbejdsprojekt med borgergruppe om skabelse af nyt naturskole/base	friluftsliv	10HD		Sjælland							1				
Avnø	213.000	Erhvervelse af mindre strategisk areal mhp. bedre naturpleje og adgang for publikum ved fredet område ved Værlose.	friluftsliv	18HN		Sjælland				0,6							
Naturcenter herstedhøje	241.000	Formidling af fugle og fly i området - projekt "Luft under vingerne". Desuden midler til uforudset stormskade.	friluftsliv	21HL		Sjælland							1				
		Ekstra midler til forbedrede toiletforhold grundet stort besøgstal.	friluftsliv	18XQ		Sjælland							1				

Naturforvaltningsbevillinger 2006		EFFEKT															
udgiftsbevillinger minus evt EU-LIFE bidrag		234.078.030										9.400	136	723	394	4.188	215
Projekt	beløb	indhold	projekttype	projektnr.	NATURA 2000 vandområde	geografi	vandløb restaurering (meter)	vandløb fri passage (km)	strækning i øvrigt (km)	erhvervet areal (hektar)	anden naturgeno- pretning (hektar)	punkt indgreb (stk.)					
Ferup Sø	6.790.000	Erhvervelse af arealer for at muliggøre tilbagelægning af vandløb, samt til projektering og anlæg af vandløbsrestaurering og biomanipulation i Stallerup Sø.	natur	41AK		Syddjylland	1000	35		11,1							
Hulhøj, Mors	80.000	Erhvervelse af areal mhp. forbedrede adgangsforskel til udsigtspunkt og strand	friluftsliv	55HD		Vestjylland				1,2							
Formidling af vadehavets natur	300.000	Samarbejde under IWSS hvor vadehavets natur formidles	friluftsliv	80HAU		Vestjylland											
Thorsminde-tangen	90.000	Erhvervelse af smalt areal mhp. forbedret naturpleje. Del af opkøbsplan.	natur	60AE	ja	Vestjylland				1,3							
Tissing Vig, Mors	137.000	Forundersøgelse af potentielt naturgenopretningsprojekt	natur	55AS	ja	Vestjylland											
Ferring Sø	500.000	Forbedringer af miljøtilstanden i søen med etablering af kontraklap samt information om diverse tiltag.	natur	80CAJ	ja	Vestjylland						320					1
Klægeareal i rejsby	1.002.000	Erhvervelse af arealer ved Vadehavet. Vigtige rasteplasser for eng- og vandfugle. Fjernelse af spærring i terpling A, tilløb til Sneum Å der er habitatområde.	natur	66AU	op til	Vestjylland											
Sneum Å, spærring ved Lindegårds dambr	2.000.000	Naturgenopretning af vandløb på 100 m. Der skabes 12 km fri vandløb.	natur	66AR	ja	Vestjylland	100	12									
Stemneværk ved Løvlund dambrug, varde	2.950.000	Opkøb af opstemningsrettigheder mhp. fjernelse af spærring og naturgenopretning af tidligere dambrugsareal. Fri adgang til 1,5 km bl.a. aht snæbelen.	natur	66AT	op til	Vestjylland		1,5									
Jegindø	3.000.000	Tilskud til Ringkøbing Amt til at etablere gennemløb i dæmningen til Jegindø mhp. forbedringer i friluftsliv og habitatområde	natur	80CÁ	ja	Vestjylland											
Kongeåen, Nielsby og Jelsted dambrug	3.264.000	Opkøb og fjernelse af spærring hvorved der skabes 30 km fri passage i habitatvandløb bla. aht. snæbelen. Vandløb genstynes på 500 m.	natur	66AS	ja	Vestjylland	500	30									
Omme Å	4.750.000	Restaurering af vandløbet ved at fjerne de sidste 3 spærringer (dambrug) i omme Å, samt genskabe vandløb, gydegrus og etablering af odderpassage. Samarbejde med Ringkøbing Amt.	natur	80ABB	ja	Vestjylland	2300	50									3
Adgangsforskel ved Fårup Sø	213.000	Anlæggelse af trampesti fra Jelling By til fårup Mølle. Del af samlet ådalsindsats.	friluftsliv	80CZ		Østjylland				8							
Vejle Ådal	375.000	Samarbejde med Vejle og egtved kommuner samt Vejle Amt om forbedrede adgangsmuligheder ved Rodbjerggård/Bindeballestien	friluftsliv	80CØ		Østjylland				1,5							
Vejle ådal - kongens Kær	135.000	Forundersøgelse af muligt vandstandshævningsprojekt ved Vejle by. Medfinansiering fra Vejle Amt.	natur	80CAE	ja	Østjylland											
Vejle Ådal - Odderpassage	230.000	kortlægning af beov for odderpassager i Vejle ådal, samt efterfølgende etablering af disse 10 - 15 stk.	natur	80CÆ	ja	Østjylland											15
Vejle Ådal - Vejle å og Gødding dambrug	350.000	Fjernelse af spærring og retablering af tidligere dambrugsareal. Del af samlet ådalsprojekt.	natur	80CAL	ja	Østjylland	1750	0,5				2					1
Vejle ådal - vandløbsprojekter	350.000	Forundersøgelse af mulige vandløbsprojekter i ådal. Del af samlet ådalsprojekt. Medfinansiering fra egtved kommune.	natur	80CAF	ja	Østjylland											
Illerup ådal	475.000	Forundersøgelse af muligheder for samlet naturgenopretning i Illerup ådal.	natur	32AO2	ja	Østjylland											
Vådrområde Almind Å	499.000	Tilskud til genskabelse af stort vådrområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB10	ja	Østjylland											14
Vejle Ådal - forbedringer af vandløb	500.000	Forbedringer af vandløbsstrækning aht. ørred. Del af samlet ådalsprojekt	natur	80CAN	ja	Østjylland	1000										
Engelsholm Sø	535.000	Opfiskning af skidtfisk i sø mhp. forbedret vandkvalitet, samt etablering af 2 ha vådrområde i tilknytning til søen	natur	80CX	ja	Østjylland											46
Vejle ådal - egtved Å	565.000	genslyngning af egtved å. Del af samlet ådalsprojekt. Bidrag fra Egtved Kommune	natur	80CAD	ja	Østjylland	1400										
Græslandsprojekt	690.500	Etablering af græsning på 500 ha plejekrævende naturarealer	natur	80CAC		Østjylland											500
Slede Dambrug	1.100.000	Genetablering og sikring af enge, overdrø, vandløb og stirundtur ved dambrug. Medfinansiering fra Vejle Amt.	natur	80CAM		Østjylland	1000		2,5								3
Vænge Sø	1.500.000	Midler til realisering af vandstandshævning i tidligere søområde. Grundet nye bygninger må vandstanden holdes reguleret.	natur	31AA		Østjylland											26
Dalby Mølle	2.175.000	Fjernelse af spærring ved etablering af faunapassage. Mølle sø bevares om rekreativt område. Samarbejde med Vejle Amt og kolding Kommune	natur	80CAG	ja	Østjylland	350	7									
Vådrområde Midtbæk-Stevnstrup	3.249.700	Erhvervelse af centrale publikums- og naturarealer ifm kommende stort vandstandshævningsprojekt mellem Randers og Langa.	natur	31AK	ja	Østjylland				45,4							
Alken enge	3.300.000	Erhvervelse af bygningsparcel i Illerup ådal med heblink på friluftsliv og naturlig hydrologi	natur	32AO	ja	Østjylland				0,5							
Vådrområde Skærup Å	5.109.400	Tilskud til genskabelse af stort vådrområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB11	ja	Østjylland											62
Vådrområde Skjold Å	12.465.000	Tilskud til genskabelse af stort vådrområde. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB13	ja	Østjylland											85
Vådrområde Alling ådal	29.326.500	Tilskud til genskabelse af stort vådrområde syd for randers. Medfinansiering fra VMPII	natur	80CB4	ja	Østjylland											531
Anebjerg Skov	45.000	Ejendomsrådgivning forundersøgelse der skal vise mulighederne for at etablere ny bynær skov ved Skanderborg ifm. byudvikling	skovrejsning	32XG	ja	Østjylland											
Solbjerg Skov	154.000	Nedrivning af ikke brugbare bygninger samt mindre arealovertagelse i nyt bynært skovområde syd for Århus.	skovrejsning	32XF	ja	Østjylland											
Solbjerg Skov	1.600.000	Erhvervelse og tilplantning af areal fra århus kommune til nyt skovområde	skovrejsning	32XF	ja	Østjylland				13,3							
Hvinninddal Skov	3.962.000	Erhvervelse og tilplantning af ejendom i skovrejsningsområde	skovrejsning	32XE	ja	Østjylland				5,5							